DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Rok XXV | Warszawa, dnia 1 marca 1948 r. | Nr 4

TREŚĆ:

KOMUNIKAT.

Minister Komunikacji wyraził uznanie:

a) za dobrą organizację, sprawne funkcjonowanie i poważne wyniki pracy zespołu organów kontroli doraźnej organizatorowi i kierownikowi akcji Dr. Janowi Lelito naczelnikowi służby handlowo-taryfowej w Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Katowicach,

b) za przeprowadzenie sprawnej akcji zwalczania kradzieży i nadużyć na kolei członkom tego zespołu mgr. Kolasińskiemu, Modlingerowi, Jamce referendarzom oraz Kruczale starszemu adiunktowi.

Nr III-4-66-1-48.

Część A.

DZIAŁ OGÓLNY.

54

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 28 lutego 1948 r. w sprawie pieczęci urzędowych.

Na podstawie art. 24 i 25 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1937 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach (Dz. U. R. P. z 1939 r. Nr 2, poz. 8) i rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 czerwca 1928 r. o pieczęciach urzędowych (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 593) zarządzam co następuje:

§ 1.

Pieczęcią urzędową urzędów, przedsiębiorstw państwowych i innych instytucji działu komunikacji, zwanych w dalszym ciągu „urzędami (przedsiębiorstwami)", jest pieczęć okrągła z wyobrażeniem Orła Piastowskiego (bez korony) pośrodku i napisem odpowiadającym nazwie urzędu (przedsiębiorstwa) w otoku.

§ 2.

1. Pieczęcie urzędowe wyrabiane są z metalu.
2. Chwilowo nie jest konieczne używanie pieczęci metalowych. Na wyrób pieczęci z innego materiału nie jest potrzebne zezwolenie M. K.

§ 3.

1. Do tłoczenia w papierze oraz do tuszu przewidziane są pieczęcie następujących wymiarów: dla Ministerstwa Komunikacji, Głównej Inspekcji Komunikacji i PIHM pieczęcie o średnicy 46 mm, dla urzędów (przedsiębiorstw), podległych bezpośrednio Ministerstwu Komunikacji — pieczęcie o średnicy 39 mm, dla wszystkich innych urzędów (przedsiębiorstw) pieczęcie o średnicy 36 mm.
2. Do laku, zarówno Ministerstwo Komunikacji jak i wszystkie inne urzędy (przedsiębiorstwa) mają używać pieczęci o średnicy 30 mm.
3. Do legitymacji i innych dokumentów, na których ze względu na szczupłość miejsca nie można używać pieczęci normalnego wymiaru, można używać pieczęci o średnicy 20 mm.

§ 4.

Do tłoczenia w ołowiu używa się plombownic z herbem państwowym na jednej matrycy i nazwą właściwego urzędu (przedsiębiorstwa) na przeciwległej matrycy. Wymiary i wzory ustali osobne zarządzenie.

§ 5.

Sposób przechowywania oraz ilość egzemplarzy pieczęci, które mają znajdować się w posiadaniu poszczególnych urzędów (przedsiębiorstw) określi szczegółowo osobne zarządzenie.

§ 6.

Jeżeliby zaszła konieczność używania w pieczęciach skróconej nazwy Ministerstwa i innych urzędów (przedsiębiorstw) ze względu na długość tych nazw, powinny dane urzędy (przedsiębiorstwa) zwrócić się do Ministerstwa Komunikacji z wnioskiem o zezwolenie na użycie w pieczęciach skróconych nazw urzędów (przedsiębiorstw), przy czym należy przestrzegać zasady, że ilość liter w otoku pieczęci nie powinna przekraczać ilości milimetrów średnicy pieczęci (za tym zależnie od rodzaju pieczęci — 46, 39, 36, 30 i 20 liter).

§ 7.

Urzędy (przedsiębiorstwa) podległe bezpośrednio Ministerstwu Komunikacji zamawiają pieczęcie urzędowe wprost w Mennicy Państwowej do użytku własnego oraz podległych im urzędów i innych organów.

§ 8.

Pieczęci urzędowych do tuszu należy używać wyłącznie do akt, posiadających znaczenie dokumentu lub normujących sprawy zasadniczego znaczenia.

§ 9.

W razie zagubienia pieczęci urzędowej należy zawiadomić o tym bezzwłocznie:

1) Ministerstwo Komunikacji,

2) właściwego prokuratora sądu okręgowego,

3) Mennicę Państwową w Warszawie.

§ 10.

Pieczęcie urzędowe, których z powodu zniszczenia, uszkodzenia, zwinięcia lub zmiany nazwy urzędu (przedsiębiorstwa) nie można nadal używać, należy bezzwłocznie przekazać Mennicy Państwowej. Przepis ten odnosi się również do wszystkich innych nieprzepisowych obecnie pieczęci z orłem państwowym, które zostały lub zostaną zastąpione nowymi pieczęciami urzędowymi

§ 11.

Z uwagi na to, że jak stwierdzono — nie wszystkie jeszcze urzędy (przedsiębiorstwa) a przede wszystkim jednostki służbowe P.K.P. posiadają przepisowe pieczęcie urzędowe, używając dotychczas najróżnorodniejszych pieczęci okrągłych zarówno z orłem jak i bez, różnej wielkości (średnicy) — i o dowolnym układzie napisów, zarządzam bezzwłocznie uporządkowanie obecnego stanu rzeczy. W tym celu należy ustalić, który z urzędów (przedsiębiorstw) powinien posiadać pieczęć urzędową do tuszu, a który tylko do laku, przy czym co do pieczęci do tuszu należy wziąć pod uwagę postanowienie § 8.

§ 12.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1948 r. Jednocześnie traci moc obowiązującą zarządznie Ministra Komunikacji z dnia 20 kwietnia 1937 r. w sprawie pieczęci urzędowych (Dz. Urz. M. K. Nr 28, poz. 219).

Nr I. 1-91-2-48.

55

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 28 lutego 1948 r. w sprawie oznak urzędów, przedsiębiorstw państwowych i innych instytucji działu komunikacji.

Na podstawie art. 24 i 25 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach (Dz. U. R. P. z 1939 r. Nr 2, poz. 8) oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 marca 1930 r. w sprawie oznak władz, urzędów, zakładów, instytucji i przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 245) zarządzam co następuje:

§ 1.

Oznaka na budynku, w którym mieści się urząd, przedsiębiorstwo państwowe lub inna instytucja działu komunikacji zwana w dalszym ciągu urzędem (przedsiębiorstewm), składa się z tablicy z herbem państwowym i z tablicy z napisem odpowiadającym nazwie urzędu (przedsiębiorstwa).

§ 2.

Tablica z herbem państwowym ma kształt owalny, obwódkę białoczerwoną i tło szare, na którym jest wyobrażony herb państwowy Orzeł Piastowski (bez korony).

§ 3

Tablica z napisem jest prostokątna, ustawiona poziomo, ma tło czerwone barwy cynobru, zaś obwódkę oraz litery białe.

§ 4.

Układ wzajemny obu tablic może być dwojaki. Albo tablica z herbem państwowym znajduje się bezpośrednio nad tablicą z napisem i to bądź nad wejściem (drzwiami, bramą) do urzędu (przedsiębiorstwa), bądź z boku tego wejścia albo też tablica z herbem państwowym znajduje się nad wejściem (drzwiami, bramą), a dwie jednakowe tablice z napisami po obu stronach wejścia.

§ 5.

Wymiary tablicy z herbem państwowym wynoszą dla oznak Ministerstwa Komunikacji (oznaki I wielkości) 60 cm na 48 cm, dla urzędów (przedsiębiorstw) podległych bezpośrednio Mini-

sterstwu Komunikacji (oznaki II wielkości) 55 cm na 44 cm, a dla wszystkich innych urzędów (przedsiębiorstw) (oznaki III wielkości) 50 cm na 40 cm.

§ 6.

Wymiary tablicy z napisem zależą od wielkości liter i długości napisu.

§ 7.

Wysokość liter napisów w oznakach I wielkości wynosi 7 cm, w oznakach II wielkości 6 cm, w oznakach III wielkości — 5 cm.

§ 8.

Odstęp pomiędzy napisem a górną oraz dolną obwódką wynosi w oznakach I wielkości 31 mm. w oznakach II wielkości 28 mm, a w oznakach III wielkości 26 mm. Jeżeli napis zajmuje kilka wierszy, odstępy pomiędzy wierszami wynoszą odpowiednio 21, 19 i 17 mm.

§ 9.

Szerokość obwódki wynosi 10 mm dla oznak wszystkich wielkości.

§ 10.

Jeżeli przy jednym wejściu ma się umieścić oznaki kilku urzędów (przedsiębiorstw), umieszcza się tylko jedną tablicę z herbem państwowym — wielkości odpowiadającej najwyższemu z tych urzędów i po jednej tablicy z przepisowym napisem dla każdego z pozostałych urzędów (przedsiębiorstw).

§ 11.

Używanie w oznakach skróconych nazw urzędów (przedsiębiorstw) ze względu na długość tych nazw oraz używanie dla części napisów wtórnego znaczenia liter mniejszych od zasadniczo przepisanych jest dopuszczalne na mocy decyzji Ministerstwa Komunikacji lub dyrektorów urzędów (przedsiębiorstw) podległych bezpośrednio Ministerstwu Komunikacji.

§ 12.

Używanie oznak odmiennych od określonych w niniejszym zarządzeniu może nastąpić tylko na mocy decyzji Ministra Komunikacji, wydanej w porozumieniu z Ministrem Kultury i Sztuki, jeżeli przemawiają za tym właściwości architektoniczne danego gmachu.

§ 13.

Zakupu potrzebnych oznak dokonują urzędy (przedsiębiorstwa) podległe bezpośrednio Ministerstwu Komunikacji we własnym zakresie działania.

§ 14.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1948 r. Jednocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 20 kwietnia 1937 r. w sprawie oznak Ministerstwa Komunikacji oraz podległych mu urzędów (organów) (Dz. Urz. M. K. Nr 28, poz. 220).

Nr I. 91-1-48.

56

Okólnik Ministra Komunikacji z dnia 6 lutego 1948 r. w sprawie utworzenia Delegatury Biura Elektryfikacji Kolei w Katowicach.

Niniejszym zarządzam z ważnością od dnia 6 lutego 1948 r. co następuje:

1. Tworzy się Delegaturę Biura Elektryfikacji Kolei z siedzibą w Katowicach, podległą bezpośrednio temu Biuru.
2. Do zakresu działania Delegatury należy przeprowadzenie studiów i pomiarów dla realizacji projektów elektryfikacji węzła Katowickiego i linii podmiejskich.
3. Etaty osobowe dla Delegatury ustali Biuro Personalne M.K. w porozumieniu z Departamentem Elektrotechnicznym.

Nr I. 1-114-19-47.

DZIAŁ PERSONALNY.

57

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 31 stycznia 1948 r. o kompetencjach w przedmiocie udzielania zasiłków i nagród pieniężnych funkcjonariuszom państwowej służby drogowej, wodnej, samochodowej, lotnictwa cywilnego oraz hydrologiczno-meteorologicznej i turystyki podległym Ministerstwu Komunikacji.

Na podstawie art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 663) zarządzam co następuje:

§ 1.

Do kompetencji kierowników powiatowych zarządów drogowych i państwowych zarządów wodnych, należy udzielanie zasiłków pracownikom tych zarządów do wysokości 1.500 zł. rocznie dla jednego pracownika.

§ 2.

Do kompetenj naczelników wydziałów komunikacyjnych urzędów wojewódzkich, dyrektorów okręgowych zarządów budowy mostów drogowych oraz dyrektorów okręgowych dróg wod-

nych należy udzielanie pracownikom wymienionych urzędów oraz pracownikom urzędów i jednostek organizacyjnych im podległych:

1) zasiłków do wysokości 5.000 zł. rocznie dla jednego pracownika;

2) nagród pieniężnych do wysokości 5.000 zł. rocznie dla jednego pracownika.

§ 3.

1. Do kompetencji dyrektorów Departamentów Dróg Kołowych, Dróg Wodnych, Samochodowego i Lotnictwa Cywilnego oraz dyrektora Państwowego Instytutu Hydrologiczno - Meteorologicznego należy udzielanie pracownikom zatrudnionym w podległych im urzędach i jednostkach organizacyjnych:

1) zasiłków do wysokości 10.000 zł. rocznie dla jednego pracownika;

2) nagród pieniężnych do wysokości 20.000 zł. rocznie dla jednego pracownika.

2. Kompetencje określone w ust. 1 przysługują Dyrektorowi Departamentu Organizacyjno-Prawnego Ministerstwa Komunikacji w odniesieniu do pracowników referatów turystyki w urzędach wojewódzkich.

§ 4.

Nagrody i zasiłki mogą być wypłacane w ramach kredytów przewidzianych na ten cel w budżecie a pracownikom opłacanym z kredytów inwestycyjnych w granicach kwot przeznaczonych na ten cel w kredytach inwestycyjnych.

§ 5.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 marca 1948 r.

Równocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 8 lutego 1946 r. Nr Pers. 2-1350-45 o kompetencji w zakresie przyznawania nagród i zasiłków pracownikom podległym urzędom wojewódzkim.

Nr Pers. 2-121-3-48.

58

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 6 lutego 1948 r. o zasiłkach rodzinnych, dla pracowników i emerytów przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

W związku z dekretem z dnia 28 października 1947 r. o ubezpieczeniu rodzinnym (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 414) zarządzam co następuje:

§ 1.

1. Prawo do zasiłków rodzinnych z utworzonego w tym celu Funduszu Zasiłków Rodzinnych przysługuje:

1) pracownikom przedsiębiorstwa „P.K.P.", zatrudnionym na podstawie umowy o pracę (umownym stałym i sezonowym);

2) pracownikom etatowym i kandydatom;

3) emerytom, pobierającym zaopatrzenie emerytalne i odszkodowanie za nieszczęśliwe wypadki na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1946 r. o zaopatrzeniu emerytalnym i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 231);

4) byłym pracownikom kolejowym, pobierającym renty za utratę conajmniej 66 2/3% zdolności do zarobkowania wskutek nieszczęśliwego wypadku w służbie kolejowej na podstawie art. 300 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) z późniejszym zmianami;

5) byłym pracownikom Kolei Państwowych, pobierającym renty z Kasy Emerytalnej dla robotników kolejowych b. dzielnicy pruskiej i Kasy Pensyjnej dla pracowników zajętych na obszarze b. Wolnego Miasta Gdańska.

2. Zasiłki rodzinne otrzymują również sieroty po pracownikach kolejowych pobierające:

1) zaopatrzenia i odszkodowania sieroce na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 231);

2) powypadkowe renty sieroce na podstawie art. 300 przytoczonej wyżej ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym;

3) sieroce renty z Kasy Emerytalnej dla robotników Kolei Państwowej b. dzielnicy pruskiej i Kasy Pensyjnej dla pracowników kolejowych, zatrudnionych na obszarze b. Wolnego Miasta Gdańska.

3. Osoby wymienione w ust. 1, pkt. 1) określane będą w dalszym ciągu niniejszego zarządzenia jako „pracownicy umowni", osoby wymienione w ust. 1, pkt. 2) jako „pracownicy etatowi", osoby wymienione w ust. 1, pkt. 3) jako „emeryci i renciści", wreszcie osoby wymienione w ust. 2, pkt 1-3) jako „sieroty".

§ 2.

1. Zasiłek rodzinny przysługuje na następujących członków rodziny:

1) na dzieci do lat 16, a jeżeli kształcą się w szkołach — do ukończenia 21 roku życia, w razie zaś odbywania studiów w szkołach wyższych do ukończenia 24 roku życia,oraz bez względu na wiek, jeżeli uznane zostały za niezdolne do zarobkowania na podstawie orzeczenia kolejowej komisji lekarskiej. Za dzieci, na które przysługuje zasiłek rodzinny, uważa się dzieci uprawnionego, zarówno z małżeństwa jak i pozamałżeńskie,

dzieci przysposobione, dzieci ofiar wojny przyjęte na wychowanie, pasierbów oraz wnuki.

2) na żonę lub niezdolnego do zarobkowania męża; za małżonka, na którego przysługuje zasiłek rodzinny, uważa się osobę, z którą uprawniony zawarł związek małżeński w sposób prawem przewidziany.

2. Na członków rodziny, wymienionych w ust. 1 przysługuje zasiłek rodzinny tylko wówczas gdy:

1) są wyłącznie i całkowicie przez uprawnionych utrzymywani;

2) nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa z tytułu własnego zatrudnienia.

3. Prawo do zasiłku na poszczególnych członków rodziny przysługuje od miesiąca, w którym powstały warunki do zasiłku (urodziny, przysposobienie, uznanie, przyjęcie na wychowanie dziecka, rozpoczęcie nauki, zawarcie związku małżeńskiego i t.p.), ustaje zaś z końcem miesiąca, w którym nastąpiła utrata warunków do zasiłku (śmierć, zaprzestanie nauki, przekroczenie granicy wieku, podjęcie pracy, rozwód lub unieważnienie małżeństwa i t.p.).

§ 3.

1. Pracownicy umowni i etatowi otrzymują zasiłek rodzinny na członków rodziny wymienionych w § 2 ust. 1, pkt. 1) i 2).

2. Pracownikom, posiadającym wysokie kwalifikacje fachowe przysługuje zasiłek rodzinny bez względu na pobierany przez nich dodatkowy ryczałt miesięczny względnie wynagrodzenie z tytułu wysokich kwalifikacji fachowych.

3. Emeryci i renciści otrzymują zasiłek rodzinny tylko na dzieci, wymienione w § 2, ust. 1, pkt. 1) niniejszego zarządzenia.

§ 4.

1. Zasiłek rodzinny wynosi miesięcznie:

1) na jedno dziecko, na które przysługuje zasiłek . . .	650	zł;
2) na dwoje dzieci na które przysługuje zasiłek . . .	1.450	„
3) na każde następne dziecko na które przysługuje zasiłek, poczynając od trzeciego	1.000	„
4) na żonę (męża niezdolnego do zarobkowania) jeśli przysługuje zasiłek na dzieci	500	„
5) na żonę (męża niezdolnego do zarobkowania) jeśli nie przysługuje zasiłek na dzieci	300	„

2. Jeżeli prawo do zasiłku rodzinnego przysługuje pochodzącym z dwu lub więcej małżeństw sierotom po pracowniku lub emerycie względnie renciście, zasiłek rodzinny należny wszystkim sierotom dzieli się proporcjonalnie do ilości sierot. N.p. po emerycie pozostały jedna sierota z pierwszego małżeństwa i dwie sieroty z drugiego małżeństwa; w sumie przysługuje tym sierotom zasiłek rodzinny w łącznej kwocie 2.450 zł, każdej zaś z sierot należy wypłacić po 1/3 tej sumy tj. po 817 z.

§ 5.

1. Na jednego członka rodziny lub jedną sierotę przypada tylko jeden zasiłek.

2. W razie zbiegu uprawnień do zasiłku rodzinnego z tytułu zatrudnienia ojca i matki przysługuje tylko zasiłek z tytułu zatrudnienia ojca.

3. W razie zbiegu uprawnień do zasiłku rodzinnego z różnych tytułów wypłaca się zasiłek tylko z tytułu zatrudnienia; jeśli więc emeryt kolejowy pracuje, przysługuje mu zasiłek rodzinny tylko z tytułu jego zatrudnienia.

4. Uprawnionym do zaopatrzenia lub renty, pobierającym świadczenia pieniężne z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa (zasiłek chorobowy) przysługuje zasiłek rodzinny tylko z tytułu świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa.

5. Na czas istnienia prawa do zasiłku rodzinnego zawiesza się prawo do dodatków rodzinnych i wszelkich dodatków, wypłacanych jako dodatki rodzinne. U sierot zawiesza się prawo do zaopatrzenia lub renty z wyjątkiem przypadków, wymienionych w ust. 7.

6. Zawieszenie prawa do zaopatrzenia, odszkodowania renty, bądź też dodatków rodzinnych nie powoduje zawieszenia związanego z nim prawa do świadczeń dodatkowych (n.p. dowodów tożsamości, pomocy lekarskiej i t.p.).

7. Jeżeli renta sieroca, zaopatrzenie sieroce z dodatkiem przejściowym, zaopatrzenie sieroce wraz z odszkodowaniem i dodatkiem przejściowym, bądź też dodatki rodzinne określone w ust. 5 przewyższają zasiłek rodzinny, wypłaca się uprawnionemu do zasiłku rodzinnego rożnicę między wysokością renty, zaopatrzenia lub dodatku, a wysokością zasiku rodzinnego.

8. Na członków rodziny, na których nie przysługuje zasiłek rodzinny oraz sierotom, którym nie przysługuje zasiłek rodzinny, wypłaca się nadal dodatek rodzinny, względnie zaopatrzenie sieroce przy zachowaniu obowiązujących w tej mierze przepisów.

§ 6.

1. Pracownicy umowni mają prawo do zasiłku rodzinnego począwszy od rozpoczęcia pracy aż do rozwiązania stosunku pracy za każdy miesiąc kalendarzowy, w ciągu którego stosunek pracy trwał co najmniej 14 dni i istniał w ostatnim dniu miesiąca. Pracownikom umownym, przyjętym do pracy w ciągu miesiąca wlicza się okres zatrudnienia u poprzedniego pracodawcy.
2. W czasie choroby pracownika należy wypłacać zasiłek rodzinny do czasu rozwiązania z pracownikiem stosunku pracy. Wyjaśnia się przy tym, że na podstawie dekretu z dnia 22 października 1947 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 388) umowa o pracę z robotnikami, w przypadku niestawienia się do pracy wskutek nieszczęśliwego wypadku lub choroby, zasadniczo może ulec rozwiązaniu dopiero po 3-ch miesiącach, o ile zatrudnienie trwało więcej niż rok, a do roku — po czterech tygodniach. Przepisy o wypłacie zasiłku rodzinnego w czasie choroby w niczym nie naruszają przepisów o wypłacie wynagrodzenia w czasie choroby.
3. Jeżeli pracownik jest równocześnie zatrudniony u dwu lub więcej pracodawców, zasiłek rodzinny wypłaca mu ten pracodawca, u którego pracownik ma zajęcie główne; za zajęcie główne uważa się zajęcie, któremu pracownik poświęca najwięcej czasu, a w razie równości czasu — zajęcie za które pobiera najwyższe wynagrodzenie.
4. Pracownicy etatowi mają prawo do zasiłku rodzinnego przez czas trwania stosunku służbowego.
5. Zasiłek rodzinny dla emerytów i rencistów oraz dla sierot przysługuje przez cały czas trwania uprawnień do zaopatrzenia wzgl. renty.

§ 7.

1. Decyzje w sprawach zasiłku rodzinnego dla pracowników etatowych i umownych wydaje władza, likwidująca uposażenie (wynagrodzenie), a w przypadkach wątpliwych DOKP (Biuro Personalne), dla emerytów i rencistów oraz sierot — Dział Zaopatrzeń Biura Personalnego.
2. O przyznaniu zasiłku rodzinnego powiadamia się uprawnione osoby przy pierwszej wypłacie zasiłku rodzinnego a to: osoby, pobierające zaopatrzenie (rentę) przez Pocztową Kasę Oszczędności przez umieszczenie na odwrotnej stronie odcinka czekowego odpowiedniej adnotacji, pozostałe zaś osoby powiadomieniem przez płatników.
3. Decyzję odmowną w sprawie przyznania zasiłku rodzinnego należy wydać na piśmie z uzasadnieniem odmowy i zamieszczeniem klauzuli, w brzmieniu: 1) dla pracowników etatowych i umownych: „decyzja niniejsza podlega zaskarżeniu do Tymczasowej Komisji Rozjemczej właściwej terytorialnie Ubezpieczalni Społecznej w termini 30 dni od dnia doręczenia decyzji", 2) dla emerytów, rencistów i sierot: „decyzja niniejsza podlega zaskarżeniu do waściwego Okręgowego Sądu Ubezpieczeń Społecznych w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia decyzji".
4. Zasiłek rodzinny przyznaje się na podstawie danych o stanie rodzinnym pracowników lub emerytów jak: metryki urodzenia, ślubu, deklaracji, stwierdzającej pod odpowiedzialnością służbową, że członkowie rodziny nie zarobkują i nie są z tego tytułu ubezpieczeni na wypadek choroby i pozostają na całkowitym utrzymaniu uprawnionego, zaświadczenia szkolnego, że członek rodziny uczęszcza do szkoły na naukę, orzeczenia Kolejowej Komisji lekarskiej, stwierdzającego niezdolność do zarobkowania członka rodziny i t.p.
5. Dokumenty pracowników, uzasadniające prawo do zasiłku rodzinnego przechowują jdnostki służbowe, likwidujące uposażenie (wynagrodzenie) pracowników, a dokumenty emerytów i sierot Biura Personalne D.O.K.P. (Dział Zaopatrzeń).
6. Pracownicy, emeryci i renciści oraz prawni opiekunowie sierot obowązani są przedstawiać dowody, uzasadniające prawo do zasiłku rodzinnego oraz zgłaszać wszelkie zmiany w stanie rodzinnym mające wpływ na prawo do zasiłku rodzinnego. Przedstawienie dowodów uzasadniających prawo do zasiłku rodzinnego nie jest wymagane na członków rodziny, na których wypłacono w miesiącu styczniu 1948 r. dodatek rodzinny lub zaopatrzenie sieroce.
7. Ubezpieczalnie Społeczne oraz przedstawiciele Zarządu Głównego i Okręgowego Z.Z.K. mają prawo kontroli czynności, związanych z wypłatą zasiłku rodzinego. Na żądanie ubezpieczalni społecznej obowiązana jest jednostka służbowa, przyznająca zasiłek rodzinny, przedstawić dowody, uzasadniające prawo do zasiłku rodzinnego, podjąć lub wstrzymać wypłatę zasiłku rodzinnego pracownikom wskazanym przez ubezpieczalnię społeczną. Dla kontroli zasiłku rodzinnego przez organa ubezpieczalni społecznej i przedstawicieli Z.Z.K. podstawą jest arkusz likwidacyjny (karta wynagrodzenia) i dowody uzasadniające wpisy w tym arkuszu dotyczące zasiłku rodzinnego.

§ 8.

1. Zasiłek rodzinny dla pracowników etatowych i umownych oraz dla emerytów i ren-

cistów i sierot wypłacają te jednostki służbowe przedsiębiorstwa „P.K.P.", które wypłacają uposażenie wzgl. wynagrodzenia oraz zaopatrzenia i renty.

2. Zasiłek rodzinny dla pracowników etatowych i umownych wypłaca się co miesiąc z dołu w terminach płatności uposażeń wzgl. wynagrodzeń.

3. Zasiłek rodzinny dla emerytów i rencistów oraz sierot wypłaca się w terminach, ustalonych do wypłaty zaopatrzeń i rent. Zasiłek rodzinny dla sierot wypłaca się do rąk ich prawnych opiekunów.

4. Wypłaty zasiłku rodzinnego dla pracowników dokonywać należy w odrębnych listach oddzielnie dla każdej grupy uprawnionych do zasiłku (pracownicy etatowi, pracownicy umowni); zasiłek rodzinny dla emerytów i rencistów oraz sierot wypłaca się w listach zaopatrzeń i rent.

5. Listy wypłaconych zasiłków rodzinnych są przechowywane oddzielnie przez Biura Finansowe D.O.K.P. (Dział Ogólny).

6. Wypłata zasiłku rodzinnego osobom wymienionym w § 1, ust. 1, pkt. 1) i 2) niniejszego zarządzenia nastąpi poraz pierwszy za miesiąc styczeń 1948 r. najwcześniej w dniu płatności uposażenia pracownikom etatowym za miesiąc luty 1948 r., osobom zaś wymienionym w § 1, ust. 1, pkt. 3) — 5) oraz § 1, ust. 2 od dnia 1 lutego 1948 r.

7. W przypadkach, w których dodatek rodzinny lub zaopatrzenie wzgl. renta sieroca zostały wypłacone za czas, za który przysługiwało prawo do zasiłku rodzinnenego wypłaca się za ten czas zasiłek rodzinny z równoczesnym potrąceniem kwoty wypłaconej tytułem dodatku rodzinnego lub zaopatrzenia wzgl. renty sierocej.

§ 9.

1. Wydatek z tytułu wypłaty zasiłku rodzinnego pracownikom etatowym oraz emerytom, rencistom i sierotom obciąża na razie aż do dalszego zarządzenia przedsiębiorstwo „P.K.P.".

2. Wydatek na pokrycie zasiłku rodzinnego pracownikom umownym ponosi Fundusz Zasiłków Rodzinnych.

3. Wydatki z tytułu wypłaty zasiłku rodzinnego należy zarachowywać):

1) dla pracowników etatowych (publiczno-prawnych):

a) opłacanych z §§ 1 rozdziałów 1 do 8 A na nową pozycję „7 Zasiłki rodzinne" i opłacanych z rodziału 10 §§ 1 do 6 na nową pozycję 1g,

b) opłacanych z kredytów rzeczowych na te §§ i pozycje kredytów rzeczowych, z których opłaca się ich uposażenie,

c) opłacanych z kredytów inwestycyjnych na odpowiednie kredyty inwestycyjne,

d) opłacanych z kredytów przedsiębiorstw pomocniczych na analogiczne pozycje schematu budżetowego tych przedsiębiorstw.

2) dla pracowników umownych:

Zasiłki rodzinne dla tej kategorii pracowników wypłacane będą na razie zastępczo za Ubezpieczalnie Społeczne, wobec czego wydatek z tego tytułu należy zaliczać na R-k Ubezpieczalni Społecznej — konto rozliczeniowe M. K. r-k 11/1, ponieważ rozliczenie z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych nastąpi centralnie;

3) dla emerytów, rencistów i sierot na nowy § 6 „zasiłki rodzinne" Rozdz. 11.

§ 10.

1. Wysokość składki na Fundusz Zasiłków Rodzinnych ustalona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1947 r. o wysokości składki na Fundusz Zasiłków Rodzinnych (Dz. U. R. P. Nr 76, poz. 487) na 10% zarobków, które stanowią podstawę wymiaru składek w ubezpieczeniu na wypadek choroby i macierzyństwa. Składki opłaca w całości przedsiębiorstwo „P.K.P.", jako pracodawca.

2. Składki na Fundusz Zasiłków Rodzinnych opłaca się aż do dalszego zarządzenia tylko **za pracowników umownych** (włącznie z sezonowymi) tak fizycznych jak i umysłowych, zatrudnionych w DOKP, samodzielnych biurach i urzędach przedsiębiorstwa „P.K.P.", a opłacanych z wydatków osobowych, rzeczowych i inwestycyjnych; składki te dolicza się w listach płacy analogicznie jak to ma miejsce ze składkami ubezpieczeniowymi zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Komunikacji z dnia 16 grudnia 1946 r. w sprawie centralnego opłacania składek ubezpieczeniowych (Nr Pers. 3-40-40-46), a należności Ubezpieczalni Społecznych przenosi się na r-k 11/1 zgodnie z pkt. V/5 cytowanego zarządzenia; za pracowników etatowych przedsiębiorstwo „P.K.P." składek na razie nie opłaca.

3. Na podstawie porozumienia z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych wprowadza się centralne opłacanie składek na Fundusz Zasiłków Rodzinnych, które obliczać należy w sposób ustalony przytoczonym w ust. 2 zarządzeniem Ministerstwa Komunikacji z dnia 16 grudnia 1946 r

§ 11.

Dyrekcje Okręgowe K. P. i osobne urzędy PKP podległe bezpośrednio M. K. będą nadsyłać w terminie najpóźniej do dnia 25 każdego trzeciego miesiąca po miesiącu sprawozdawczym Ministerstwu Komunikacji dane o wysokości składek, obliczonych na Fundusz Zasiłków Rodzinnych oraz kwoty wypłacane tytułem zasiłków ro-

dzinnych dla pracowników, wymienionych w § 10, ust. 2 „wykazie należności ubezpieczalni społecznych“, przewidzianym we wzmiankowanym zarządzeniu M. K. o centralnym opłacaniu składek ubezpieczeniowych, który to wykaz ma być sporządzony wedle niżej podanego wzoru:

W Y K A Z.

należności Ubezpieczalni Społecznej z tytułu składek
ubezpieczeniowych składek na F.Z.R. za umownych pracowników P.K.P.
za miesiąc , ... 194 . r.

Z kredytów	Ogólna kwota zarobków brutto	wydatki			
		12,5% zarobków tytułem składki ubezp społ.	10% zarobków tytułem składki na F. Z. R.	Ogólna suma składek	Ogólna suma wypłaconych zasiłków rodzinnych prac. umownych
osobowych					
rzeczowych					
inwestycyjnych					
Razem					

§ 12.

Dyrekcje O.K.P., oraz osobne urzędy PKP podległe bezpośrednio M.K. nadsyłać będą Ministerstwu Komunikacji (Biuru Personalnemu) w terminie określonym w § 11 niniejszego zarządzenia miesięczne sprawozdania o ilości zasiłków rodzinnych i wypłaconych tytułem zasiłków kwotach w odniesieniu do pracowników etatowych, umownych, emerytów i rencistów oraz sierot według następującego wzoru:

Miejsce służbowe . . . .
do Nr . . . . .

Ilościowe zestawienie

zasiłków rodzinnych, wypłaconych
za miesiąc . . . . . . 194 . r.

Kategoria osób uprawnionych do zasiłków rodz.	Ilość osób uprawnionych	Ilość zasiłków rodzinnych na:					Suma wypłacona tytułem zasiłków rodzinnych	Suma brutto zarobków w gotówce i naturze (uposażenie, premia, dodat.: lokalny, służb., funkc. i t. p. oraz stołówka) lub suma zaopatrzeń i rent	Stosunek % do sumy zarobku lub sumy zaop. i rent (łącznie)
		żonę bezdzietną	żonę dzietną	jedno dziecko	dwoje dzieci	troje i więcej dzieci			
Pracownicy etatowi									
Pracownicy umowni									
Emeryci i renciści oraz sieroty									
Razem									

§ 13.

Przepisy niniejszego zarządzenia mają również zastosowanie do pracowników P.K.P. etatowych i umownych w stałej służbie Ministerstwa Komunikacji.

Nr Pers. 3-40-200-47.

59

Okólnik Ministra Komunikacji z dnia 20 lutego 1948 r. w sprawie zmiany okólnika z dnia 31 maja 1946 r. o wykonaniu rozporządzenia Rady Ministrów o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

W okólniku Ministra Komunikacji z dnia 31 maja 1946 r. o wykonaniu rozporządzenia Rady Ministrów o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa P. K. P. (Dz. Urz. M. K. Nr 8, poz. 106) wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Dodatek rodzinny przyznaje się:

1) na żonę, która nie posiada własnych środków utrzymania, nie zarobkuje, nie jest zatrudniona w przedsiębiorstwie męża, nie otrzymuje uposażenia (wynagrodzenia) lub zaopatrzenia z funduszów państwowych lub samorządowych albo instytucji prawa publicznego i jest na utrzymaniu pracownika, lub jeżeli jest separowana albo rozwiedziona i na mężu ciąży obowiązek jej utrzymania;

2) na zupełnie niezdolnego do pracy lub bezrobotnego małżonka (męża), pozostającego na utrzymaniu pracownicy; niezdolność do pracy winna stwierdzić rejonowa komisja lekarska; dodatek przysługuje tylko przez czas trwania tej niezdolności; jeżeli zupełna niezdolność do pracy nie jest trwała, małżonek pracownicy podlega ponownemu badaniu przez rejonową komisję lekarską w terminie przez nią określonym, jednak co najmniej raz w ciągu roku; dodatek rodzinny może być przyznany tylko na bezrobotnego małżonka, zarejestrowanego przez właściwą władzę i który nie ma prawa do zasiłku dla bezrobotnych;

3) na dzieci ślubne, nieślubne i przysposobione oraz pasierbów w wieku do lat 14, a jeżeli uczęszczają do szkół — do czasu ich ukończenia; córkę która będąc studentką wyższego zakładu naukowego weszła w związek małżeński ze studentem wyższego zakładu naukowego lecz oboje nie zarobkują i córka pozostaje faktycznie nadal na całkowitym utrzymaniu pracownika (cy); przy czym fakt niezarobkowania winien być stwierdzony przynajmniej deklaracją pisemną pracownika (cy); na córkę uczęszczającą do wyższego zakładu naukowego, jeżeli córka ta owdowieje i wraca do domu ojca, nie pobierając zaopatrzenia po zmarłym mężu i pozostaje faktycznie na utrzymaniu pracownika (cy); przez wyraz „szkoły" rozumie się szkoły podstawowe, średnie i wyższe, szkoły zawodowe w zakresie szkół niższych lub średnich, albo dokształcające zawodowe w tym zakresie, jeżeli są one szkołami państwowymi, samorządowymi lub prywatnymi, posiadającymi zezwolenie władz szkolnych na nauczanie; w razie wątpliwości, czy dana szkoła (kursy) posiada zezwolenie władz szkolnych na nauczanie należy zwracać się o wyjaśnienie do właściwego kuratorium kręgu szkolnego; dodatek rodzinny na dzieci powyżej lat 14 przyznaje się na cały rok szkolny oraz za czas ferii szkolnych na podstawie zaświadczenia szkoły, wydanego na początku oraz w połowie roku szkolnego o uczęszczaniu dziecka do szkoły, a w ostatnim roku nauki tylko na rok szkolny; w przypadkach zgłaszania wniosków o dodatek rodzinny na dzieci uczęszczające do szkół dla dorosłych (szkoły wieczorowe, kursy) pracownicy winni składać deklaracje stwierdzające, że dzieci te pozostają na ich wyłącznym utrzymaniu i nigdzie nie zarobkują; na dzieci niezdolne zupełnie do pracy wskutek ułomności fizycznej lub umysłowej, bądź wskutek nieuleczalnej choroby, dodatek rodzinny można przyznać tylko na podstawie orzeczenia rejonowej komisji lekarskiej na czas do ukończenia 24 roku życia; za zupełnie niezdolne do pracy uważa się te dzieci, które w rozumieniu art. 154 ust. (1) ustawy z dn. 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) w brzmieniu dekretu P.K.W.N. z dnia 7 września 1944 r., o tymczasowych organach samorządu w ubezpieczalniach społecznych (Dz. U. R. P. Nr 5, poz. 24) stały się niezdolne do zarobkowania własną pracą **jednej trzeciej** tego, co zarabia osoba w pełni sił fizycznych i umysłowych o podobnym wykształceniu i uzdolnieniu, t. j. utraciły 66,66% zdolności do pracy zarobkowej; na dzieci uczęszczające do szkół w wieku powyżej lat 14 — do czasu ukończenia tych szkół; na dzieci zarobkujące, otrzymujące uposażenie (wynagrodzenie) lub zaopatrzenie z funduszów państwowych lub samorządowych albo instytucji prawa publicznego, nie przysługuje dodatek rodzinny bez względu na wiek dzieci.

Wynagrodzenie otrzymywane przez dzieci w okresie umowy o naukę nie wyłącza ich od dodatku rodzinnego; pasierbów zarobkujących lub otrzymujących zaopatrzenie z funduszów państwowych, samorządowych albo instytucji prawa publicznego, wyłącza się od dodatku rodzinnego; pracownica zamężna może otrzymywać dodatek rodzinny na dzieci, jeżeli otrzymuje dodatek rodzinny na małżonka (ust. 8, pkt. 2) lub w przypadkach zaginięcia małżonka, albo odbywania przezeń kary więzienia, je-

żeli dzieci nie zarobkują i nie otrzymują w tym okresie czasu zaopatrzenia z funduszów publicznych lub społecznych i pozostają na wyłącznym jej utrzymaniu. W razie zatrudnienia ojca i matki prawo do dodatku rodzinnego przysługuje tylko z tytułu zatrudnienia ojca".

2) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Dodatek rodzinny przyznaje władza likwidująca uposażenie pracownika, a w przypadkach wątpliwych — dyrekcja okręgowa kolei państwowych (biuro personalne) na podstawie piśmiennego zgłoszenia pracownika i przedstawionych przez niego dowodów (metryki urodzenia lub aktu uznania, metryki zawarcia małżeństwa, zaświadczenia szkoły, orzeczenia komisji lekarskiej, zaświadczenia o bezrobociu i niepobieraniu zasiłku) od pierwszego dnia najbliższego miesiąca kalendarzowego po powstaniu warunków, uzasadniających istnienie prawa do tego dodatku. Decyzję odmowną należy wydać na piśmie".

Nr. Pers. 2-104-3-47.

60

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 24 lutego 1948 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o ryczałtach nawigacyjnych dla funkcjonariuszów państwowych, zatrudnionych na obiektach pływających.

Na podstawie § 52 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 września 1945 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 228) w brzmieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 września 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 289) i z dnia 23 maja 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 208) zarządzam co następuje:

§ 1.

Funkcjonariuszom państwowym działu Ministerstwa Komunikacji zatrudnionym na obiektach pływających, przyznaje się zamiast diet i kosztów przejazdu za czas pracy na tych obiektach ryczałty nawigacyjne według następującej tabeli:

Rodzaj ryczałtu	Rodzaj objektu pływającego	Stanowisko: Kapitan statku, kapitan pogłębiarki, maszynista	Stanowisko: Sternik, zastępca maszynisty, motorniczy, prądowniczy i st. palacz	Stanowisko: Zastępca sternika, zastępca motorniczego, palacz i majtek
		Złotych		
Miesięczny	1) statki i łodzie z napędem mechanicznym, żurawie pływające, prądówki	4.500	3.500	3.000
	2) pogłębiarki	5.500	4.500	3.500
Jednorazowo	1) statki i łodzie z napędem mechanicznym	600	550	500
	2) pogłębiarki, żurawie pływające, prądówki i t. p.	według stawek określonych przez dyrekcje okręgowe dróg wodnych		

§ 2.

1. Prawo do ryczałtów nawigacyjnych przysługuje za czas pracy w okresie nawigacyjnym poza obrębem portu.

2. Okres nawigacyjny liczy się w roku kalendarzowym od dnia wyjścia obiektu do pracy z portu do dnia powrotu lub zawinięcia na zimę do portu.

3. Zasięg portu określają właściwe terytorialnie dyrekcje okręgowe dróg wodnych.

4. Przepis ust. 1. nie ma zastosowania do funkcjonariuszów pełniących służbę na pogłębiarkach, prądówkach i żurawiach pływających, pracujących w porcie.

§ 3.

1. Ryczałt nawigacyjny miesięczny wypłaca się z dołu.

2. W razie przerw w pracy, trwających dłużej niż 5 dni, potrąca się 1/30 część ryczałtu miesięcznego za każdy opuszczony dzień pracy bez względu na to, czy przerwa była w ciągu miesiąca kalendarzowego, czy na przełomie dwóch miesięcy kalendarzowych.

3. Przepis ust. 2. stosuje się odpowiednio w razie powstania prawa do diet.

§ 4.

Ryczałt jednorazowy wypłaca się po zamknięciu okresu nawigacyjnego funkcjonariuszom zatrudnionym:

1) na statkach i łodziach z napędem mechanicznym za każde 100 kilometrów, przekraczających normę rocznej pracy, wynoszącą 3.000 km. Pozostałą nadwyżkę pracy ponad 50 km. liczy się za pełne 100 km. a mniejszej nie bierze się w rachubę;

2) na pogłębiarkach, żurawiach pływających, prądówkach i t. p. zależnie od ilości wydobywanych przez nie materiałów rzecznych według norm i stawek, określonych przez dyrekcję okręgową dróg wodnych przy czym największy ryczałt jednorazowy nie może przekraczać największego ryczałtu jednorazowego na statkach i łodziach z napędem mechanicznym.

§ 5.

Funkcjonariuszom otrzymującym ryczałty nawigacyjne nie przysługuje prawo do wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w okresie nawigacyjnym.

§ 6.

Zarządzenie niniejsze chodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1947 r.

Nr Pers. 2-111-6-47.

DZIAŁ PERSONALNY.

61

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 11 listopada 1947 r. w sprawie załatwiania spraw związanych z wymiarem zaopatrzenia emerytalnego pracowników zwolnionych ze służby.

Ministerstwu Komunikacji wiadome są wypadki, w których pracownicy PKP zwolnieni ze służby pozostają przez dłuższy czas bez środków do życia, wyczekując na wymiar należnego zaopatrzenia.

Aby w przyszłości podobne wypadki się nie zdarzały, należy w razie zamierzanego rozwiązania stosunku służbowego z pracownikiem, zebrać równocześnie materiały potrzebne do wymiaru jego zaopatrzenia emerytalnego, co umożliwi przyznanie zaopatrzenia w takim terminie, aby wypłata nastąpiła bezwzględnie pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu zwolnienia ze służby (wstrzymania wypłaty uposażeniowej).

Równocześnie Ministerstwo Komunikacji zaznacza, że w razie stwierdzenia nieprzestrzegania niniejszego okólnika pociągać będzie winnych pracowników do odpowiedzialności służbowej.

Nr Pers. 3-07-10-47.

62

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 22 listopada 1947 r. w sprawie dodatku przejściowego do zaopatrzeń wyjątkowych.

W myśl §§ 2 i 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 7 maja 1947 r. o dodatkach przejściowych do zaopatrzeń emerytalnych (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 201) osobom, pobierającym zaopatrzenie z funduszów „P. K. P." na podstawie ustawy z dnia 11 grudnia 1924 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych oraz o wyjątkowym zaopatrzeniu, nie opartym na innych tytułach prawnych (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr 2, poz. 12, z 1930 r. Nr 17, poz. 122 i z 1932 r. Nr 109, poz. 898) przysługuje od dnia 1 kwietnia 1947 r. dodatek przejściowy w takiej wysokości, ażeby łączna kwota zaopatrzenia wraz z dodatkiem wynosiła dla:

1) emeryta	2.000.— zł	miesięcznie
2) wdowy	1.400.— zł	miesięcznie
3) sieroty	1.200.— zł	miesięcznie

Ponadto w myśl § 3 powołanego na wstępie rozporządzenia Ministra Skarbu otrzymuje emeryt tytułem dodatku przejściowego kwotę 500.— zł miesięcznie na każde dziecko pozostające na jego utrzymaniu (tylko na dziecko).

Za dzieci w rozumieniu postanowień powołanego wyżej paragrafu uważa się dzieci z małżeństwa, przysposobione, dzieci pozamałżeńskie oraz pasierbów do 18 roku życia, a jeżeli kształcą się w szkołach średnich, wyższych lub zawodowych — do 24 roku życia.

Podając powyższe do wiadomości Ministerstwo Komunikacji poleca stosować przy wymiarze wspomnianych zaopatrzeń wyżej podane zasady.

Przy regulacji zaopatrzenia należy potrącać różnicę między świadczeniem należnym od 1 kwietnia 1947 r. a wypłacanym.

Nr Pers. 3-09-7-47.

63

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 16 grudnia 1947 r. w sprawie wstrzymania wypłaty zaopatrzenia emerytom kolejowym.

Na zapytanie jednej z Dyrekcyj Ministerstwo Komunikacji wyjaśnia, że wszelkiego rodzaju spółdzielni jak: Związek Spółdzielczy „Społem", Związek „Samopomocy Chłopskiej", powszechne spółdzielnie spożywcze, zrzeszenia spółdzielni spożywców różnych przemysłów (np. przemysłu węglowego) i t. p. nie można uważać za instytucje samorządu gospodarczego, pojęcie bowiem spółdzielni zdefiniowane w art. 1 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 55, poz. 495) wyklucza możność traktowania spółdzielni jako instytucji samorządu gospodarczego.

Zatrudnienie zatem emerytów i wdów w takich instytucjach nie pociąga za sobą skutków przewidzianych w §§ 19 i 25 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1946 o zaopatrzeniu emerytalnym i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 231).

Jeśli chodzi o Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych — to Najwyższy Trybunał Administracyjny w swym wyroku z dnia 10 listopada 1935 r. L. Rej. 671/32 orzekł, że P. Z. U. W. nie jest instytucją ubezpieczenia społecznego. Wobec tego emeryci i wdowy mogą pobierać z tego Zakładu wynagrodzenie za swą pracę bez skutków z §§ 19 i 25 powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów.

Nr Pers. 3-80-126-47.

64

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 16 grudnia 1947 r. w sprawie wypłaty zaopatrzeń sierocych po ukończeniu 18-go roku życia.

Zdarzają się przypadki, że sieroty po pracownikach (emerytach) PKP, które ukończyły 18 lub 24 rok życia i na podstawie przedstawianego zaświadczenia szkolnego uzyskały zaopatrzenie sieroce na zasadzie postanowień § 33 ust. 1 lub 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1946 r. o zaopatrzeniu emerytalnym i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 231), przestają po pewnym czasie uczęszczać na naukę do Zakładu, od którego otrzymały zaświadczenie, albo w ogóle na naukę nie uczęszczały, a ograniczyły się tylko do wpisania się do Zakładu naukowego aby uzyskać zaświadczenia szkolne.

Ponieważ wyłącznym warunkiem do pobierania zaopatrzenia sierocego po 18 roku życia jest fakt uczęszczania na naukę, nie można dopuścić do tego, aby sieroty po 18 roku życia nie uczęszczające stale na naukę pobierały zaopatrzenie sieroce.

Dlatego Ministerstwo Komunikacji zarządza, aby biura finansowe (dział likwidacji uposażeń DOKP) przeprowadzały w czerwcu i grudniu każdego roku kontrolę celem sprawdzenia, czy sieroty, którym w arkuszach likwidacyjnych likwidują zaopatrzenia sieroce w myśl § 33 przytoczonego rozporządzenia Rady Ministrów, odbywają faktycznie studia. Kontrolę tę przeprowadzą biura finansowe DOKP w ten sposób, że na podstawie adnotacji w arkuszach likwidacyjnych zażądają pisemnie od sieroty lub ich prawnych opiekunów przedstawienia w określonym terminie (30 dni) zaświadczenia właściwych władz szkolnych, że są uczniami lub studentami danego Zakładu naukowego.

W razie stwierdzenia na podstawie przeprowadzonej kontroli korespondencji, że sierota nie uczęszcza na naukę, należy wstrzymać wypłatę przyznanego zaopatrzenia i skierować sprawę do biura personalnego DOKP podając wysokość ewentualnie przepłaconej z tego powodu kwoty.

Biuro Personalne wyda wówczas odpowiednie orzeczenie w administracyjnym toku instancji.

Z powodu spóźnionej pory przeprowadzą biura finansowe po raz pierwszy rzeczoną kontrolę w styczniu 1948 r.

Taką samą kontrolę przeprowadzić również należy w odniesieniu do emerytów, którzy pobierają na zasadzie § 39 ust. 2 i 3 przytoczonego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów dodatki rodzinne na kształcące się dzieci po 14 roku lub 24 roku życia.

Nr Pers. 3-08-2-47.

65

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 16 grudnia 1947 r. w sprawie wykonania postanowienia § 35 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1946 r. o zaopatrzeniu emerytalnym i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Ministerstwo Komunikacji zwraca uwagę D. O. K. P. na postanowienia § 35 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1946 r. o zaopatrzeniu emerytalnym i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 231), w myśl których wstrzymuje się wypłatę tyczasowego zaopatrzenia, jeżeli osoba uprawniona po upływie okresu wymaganego ustawowo do sądowego uznania zaginionego za zmarłego nie przedstawi dowodów, że wszczęła kroki we właściwym sądzie w celu uzyskania odpowiedniego orzeczenia.

Równocześnie Ministerstwo wyjaśnia, że w myśl przepisów art. 14 § 1 dekretu z dnia 29 sierpnia 1945 r. „Prawo osobowe" (Dz. U. R. P. Nr 40. poz. 223) jeśli kto zaginął, biorąc udział w działaniach wojennych, lub też przebywając na obszarze działań wojennych, może być uznany za zmarłego po upływie roku od końca roku kalendarzowego, w którym działania wojenne zostały zakończone.

W myśl tego przepisu wszczęcie kroków o uznanie zaginionego w czasie działań wojennych za zmarłego mogło nastąpić po dniu 1 stycznia 1947 r., który to termin już dawno upłynął.

Wobec tego D. O. K. P. wezwą osoby, pobierające tymczasowe zaopatrzenie na podstawie § 35 ust. 1 i 2 przytoczonego rozporządzenia Rady Ministrów, które nie przedstawiły

jeszcze dowodów, że wszczęły kroki we właściwym sądzie w celu uzyskania orzeczenia o uznaniu ich zaginionego męża lub ojca za zmarłego, aby w określonym terminie (nie krótszym niż 3 miesiące) dostarczyły D. O. K. P. odpowiednich dowodów pod rygorem wstrzymania wypłaty pobieranego przez nich zaopatrzenia.

Nr. Pers. 3-02-8-47.

66

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 31 grudnia 1947 r. w sprawie wykładni postanowień § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1946 r. o zaopatrzeniu emerytalnym i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Przepis § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1946 o zaopatrzeniu emerytalnym i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 231) postanawia, że roszczenia uprawnionych osób, wynikające z tytułu zaopatrzeń i odszkodowań za nieszczęśliwe wypadki, przedawniają się po upływie trzech lat od dnia wymagalności roszczenia.

Celem jednolitego stosowania w praktyce wspomnianego przepisu Ministerstwo Komunikacji wyjaśnia, jak następuje:

Powołane wyżej przepisy emerytalne odróżniają prawo do zaopatrzenia wzgl. odszkodowania oraz roszczenia z tytułu tego prawa; prawo do zaopatrzenia i odszkodowania nie ulega przedawnieniu, a tylko raty miesięcznych należności z tytułu należnego zaopatrzenia lub odszkodowania, które nie zostały podjęte przez uprawnionego we właściwym terminie.

Wygaśnięcie praw do zaopatrzeń, przewidzianych w wyżej wspomnianym rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1946 r. następuje tylko w przypadkach wyliczonych wyczerpująco w §§ 20, 26, 32 i 47 tego rozporządzenia.

Wobec tego powołany przepis § 10 ust. 1 należy rozumieć w ten sposób, że przedawniają się tylko roszczenia, wynikające z tytułu zaopatrzeń i odszkodowań, natomiast nie ulega przedawnieniu samo prawo do wspomnianych świadczeń.

W konkretnych więc przypadkach zgłoszenia roszczenia o zaopatrzenia lub odszkodowania po upływie 3 lat od dnia powstania prawa do tych świadczeń należy przyznawać zaopatrzenie wzgl. odszkodowanie za 3 lata wstecz, licząc od dnia zgłoszenia roszczenia.

Nr. Pers. 3-02-9-47.

DZIAŁ RUCHU KOLEJOWEGO.

67

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 27 grudnia 1947 r. o wydaniu „Instrukcji Nr F. 52 dla kontrolerów biegu pociągów pasażerskich".

Niniejszym zatwierdzam „Instrukcję Nr. R. 52 dla kontrolerów biegu pociągów pasażerskich".

Instrukcja ta wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1948 r.

Nr. IV. 2-610-7-48.

68

Okólnik Ministra Komunikacji z dnia 28 lutego 1948 r. w sprawie ześrodkowania w działach statystycznych wydziałów ruchu D. O. K. P. materiału rozrachunkowego z zarządami kolei obcych dla Centralnego Biura Taryf i Rozrachunków Zagranicznych P.K.P.

Niniejszym zarządzam:

1. W ust. 11 okólnika Ministra Komunikacji z dnia 19 sierpnia 1947 r. w sprawie ześrodkowania w działach statystycznych wydziałów ruchu D.O.K.P. materiału rozrachunkowego z zarządami kolei obcych dla Centralnego Biura Taryf i Rozrachunków Zagranicznych P. K. P. (Dz. Urz. M. K. Nr 9, poz. 184) — skreśla się pkt. 3). W związku z tym numeracja pkt. 4) i 5) w tym ustępie zmienia się na 3) i 4).

Ponadto w tytule okólnika po wyrazie „rozrachunkowego" dodaje się wyrazy „niezwiązanego z przewozami".

2. Okólnik niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Nr I-1-111-7-48.

DZIAŁ BUDOWY I UTRZYMANIA KOLEI.

69

Zarządzenie Ministerstwa Komunikacji z dnia 7 lutego 1948 r. w sprawie wydania „Instrukcji o przechowywaniu podkładów Nr. D. 13".

§ 1.

Zatwierdza się „Instrukcję o przechowywaniu podkładów Nr. D. 13, która ukaże się w osobnym wydaniu.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1948 r.

Nr. V-3-52-7-48.

DZIAŁ ZASOBÓW.

70

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 18 lutego 1948 r. w sprawie normalizacji poduszek maźniczych.

Ministerstwo Komunikacji poleca zamawiać poduszki maźnicze do wagonów i parowozów normalno- i wąskotorowych tylko o następujących znormalizowanych wymiarach:

1.	145 × 110 mm	6.	210 × 125 mm
2.	160 × 100 „	7.	230 × 125 „
3.	180 × 110 „	8.	240 × 160 „
4.	200 × 140 „	9.	250 × 140 „
5.	200 × 180 „	10.	280 × 200 „

W związku z powyższym w mianownictwie materiałów w Dz. IX pod Nr. 48 należy:

1) skreślić — w podkoncie 1) wymiar 145 × 100 mm i w podkoncie 7) 275 × 160 mm. oraz gwiazdki przy podkontach 1), 2) i 3).

2) wpisać pod numerami podkont, w kolejności wyżej podanej, wymiary poduszek podkreślając każdy numer podkonta.

Posiadane w zapasie poduszki maźnicze o wymiarach nieznormalizowanych należy prowadzić do czasu ich wydania pod numerami podkont poczynając do numeru 11.

Nr VII. 1 c. Sp. 213-48.

DZIAŁ HYDROLOGICZNO - METEOROLOGICZNY.

71

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 26 lutego 1948 r. w sprawie utworzenia i organizacji stacji doświadczalnych i obserwacyjnych Państwowego Instytutu Hydrologiczno - Meteorologicznego.

Na podstawie art. 12 dekretu z dnia 5 lutego 1946 r. o utworzeniu Państwowego Instytutu Hydrologiczno - Meteorologicznego (Dz. Urz. R. P. Nr 6. poz. 55) oraz § 9 statutu organizacyjnego tegoż Instytutu (Monitor Polski z 1947 r. Nr 87, poz. 598) zarządzam:

§ 1.

1. Przez stacje obserwacyjne Państwowego Instytutu Hydrologiczno - Meteorologicznego rozumie się jednostki organizacyjne służby hydrologicznej lub meteorologicznej, których zadaniem jest obserwowanie i rejestrowanie zjawisk fizycznych, zachodzących w wodzie i atmosferze oraz dokonywanie pomiarów z tego zakresu. Stacje obserwacyjne podlegają właściwym oddziałom Instytutu bezpośrednio lub za pośrednictwem wyznaczonych przez dyrektora Instytutu stacji doświadczalnych.

2. Przez stacje doświadczalne Państwowego Instytutu Hydrologiczno - Meteorologicznego rozumie się jednostki organizacyjne służby hydrologicznej lub meteorologicznej, podległe bądź bezpośrednio Instytutowi bądź właściwym oddziałom Instytutu, które to stacje prócz czynności spełnianych przez stacje obserwacyjne, prowadzą specjalne badania nad zjawiskami o których mowa w ust. 1 z wywieraniem wpływu na ich przebieg.

§ 2.

Stacje obserwacyjne służby hydrologicznej dzielą się, zależnie od rodzaju wykonywanych obserwacji, na:

1) wodowskazowe;
2) temperatury wody;
3) hydrometryczne;
4) batometryczne;
5) wód gruntowych;
6) zamarzania gruntów;
7) ewaporometryczne;
8) limnologiczne.

§ 3.

1. Stacje obserwacyjne służby meteorologicznej dzielą się, zależnie od rodzaju i ważności obserwacji, na stacje I. II, III, i IV rzędu.

2. Stacje I rzędu przeprowadzają obserwacje w szerszym zakresie, przy użyciu przyrządów zwykłych i samopiszących.

3. Stacje II rzędu przeprowadzają obserwacje terminowe ciśnienia i wilgotności powietrza, temperatury, prędkości i kierunku wiatru, widzialności i opadu.

4. Stacje III rzędu przeprowadzają obserwacje w tym samym zakresie co stacje II rzędu, z wyjątkiem ciśnienia i wilgotności powietrza.

5. Stacje IV rzędu przeprowadzają obserwacje opadów atmosferycznych.

§ 4.

1. Stacje doświadczalne służby hydrologicznej dzielą się, zależnie od rodzaju i ważności doświadczeń, na stacje I, II i III rzędu.

2. Stacje I rzędu przeprowadzają ważniejsze obserwacje, pomiary i doświadczenia we własnym zakresie oraz sprawują bezpośredni nadzór nad obserwacjami i pomiarami doświadczalnymi hydrologocznymi przeprowadzanymi na stacjach obserwacyjnych.

3. Stacje II rzędu przeprowadzają obserwacje i pomiary z zakresu badania bilansów wodnych mniejszych obszarów oparte na lokalnej sieci stacji obserwacyjnych.

4. Stacje III rzędu przeprowadzają obserwacje i pomiary z zakresu badania stosunków przepływu w rzekach, w szczególności przeply-

wu wielkich wód i transportu rumowiska w korytach rzek, oparte na lokalnej sieci stacji obserwacyjnych.

§ 5.

1. Stacje doświadczalne służby meteorologicznej dzielą się na:

1) doświadczalne stacje synoptyczne;
2) obserwatoria wysokogórskie.

2. Doświadczalne stacje synoptyczne (okręgowe biura pogody) opracowują, na podstawie ogólnych prognoz pogody podanych przez instytut, prognozy dla poszczególnych okręgów kraju, zbierają materiał obserwacyjny i ostrzegawczy z tych okręgów i przekazują do Instytutu oraz obsługują pod względem synoptycznym wszystkie zainteresowane urzędy i instytucje.

3. Obserwatoria wysokogórskie prowadzą badania i obserwacje specjalne nad warunkami atmosferycznymi w górach.

§ 6.

1. Stacje obserwacyjne służby meteorologicznej I rzędu (§ 3 ust. 2), stacje doświadczalne służby meteorologicznej (§ 5) oraz stacje doświadczalne służby hydrologicznej I rzędu (§ 4 ust. 2) mogą być tworzone i znoszone tylko na podstawie zarządzenia Ministra Komunikacji.

2. Do tworzenia i znoszenia stacji obserwacyjnych służby hydrologicznej (§ 2), stacji obserwacyjnych służby meteorologicznej II, III i IV rzędu (§ 3 ust. 3, 4 i 5) oraz stacji doświadczalnych służby hydrologicznej II i III rzędu (§ 4 ust. 3 i 4) upoważnia się dyrektora Instytutu w ramach przyznanego kredytu.

§ 7.

1. Kierownictwo stacji obserwacyjnych i doświadczalnych, wymienionych w § 6 ust. 1 sprawują kierownicy stacji. mianowani i zwalniani przez Ministra Komunikacji.

2. Na stacjach wymienionych w § 6 ust. 1, na których nie zostali mianowani kierownicy stacji, dyrektor Instytutu może powierzyć czasowo kierownictwo stacji odpowiednim pracownikom służby hydrologiczno - meteorologicznej, w ramach uprawnień określonych w § 3 ust. 3, pkt. 19) i 21) statutu organizacyjnego P. I. H. M.

§ 8.

Tworzy się stacje doświadczalne służby hydrologicznej I rzędu w następujących miejscowościach: Gdańsku, Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Rzeszowie i Szczecinie.

§ 9.

1. Tworzy się stacje doświadczalne służby meteorologicznej w następujących miejscowościach:

1) doświadczalne stacje synoptyczne (okręgowe biura pogody): w Białymstoku, Gdańsku, Krakowie, Wrocławiu i Szczecinie;
2) obserwatoria wysokogórskie: na Kasprowym Wierchu (Tatry) i na Śnieżce (Karkonosze).

2. Stacje wymienione w ust. 1 pkt. 1 mają w zasadzie siedzibę na lotniskach komunikacyjnych.

§ 10.

1. Tworzy się stacje obserwacyjne służby meteorologicznej I rzędu w następujących miejscowościach: Biała Podlaska, Brwinów, Bydgoszcz, Częstochowa, Jelenia Góra, Hel, Katowice, Kołobrzeg, Krosno, Ligotka Dolna k. Opola, Lisie Kąty k. Grudziądza, Lublin, Łódź, Mielec, Olsztyn, Pinczów, Poznań, Puck, Świnoujście, Tęgoborze k. Nowego Sącza, Warszawa — Okęcie, Zakopane i Żar k. Bielska.

2. W tych miejscowościach wymienionych w ust. 1, w których znajdują się lotniska, stacje obserwacyjne mają w zasadzie siedzibę na lotniskach.

§ 11.

1. Obsadę stacji doświadczalnych i obserwacyjnych utworzonych w drodze zarządzenia Ministra Komunikacji (§ 6 ust. 1) stanowi prócz kierownika odpowiednia ilość sił technicznych i pomocniczych w ramach normowanych stanowisk.

2. Obsadę stacji określonych w § 6 ust. 2 stanowią obserwatorzy, prowadzący obserwację i pomiary za wynagrodzeniem umownym.

§ 12.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Nr I. 1-02-5-48.

DZIAŁ LOTNICTWA CYWILNEGO.

72

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 27 lutego 1948 r. w sprawie zmiany regulaminu Dyrekcji przedsiębiorstwa państwowego Polskie Linie Lotnicze „Lot".

Na podstawie § 16 ust. 2 statutu przedsiębiorstwa państwowego Polskie Linie Lotnicze „Lot" (Monitor Polski z 1946 r. Nr 92. poz. 173) wprowadzam w Regulaminie Dyrekcji przedsiębiorstwa państwowego Polskie Linie Lotnicze „Lot", stanowiącym załącznik zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 25 kwietnia 1947

r (Dz. Urz. M. K. Nr 6. poz. 94) następujące zmiany:

§ 1.

1) w § 5 ust. 2 skreśla się pkt. 9), pkt. 10) otrzymuje numerację „9", — w ust. 3 po cyfrze „6" w miejsce litery „i" stawia się przecinek, po cyfrze „7" wstawia się słowa: „i 9", a ust. 5, skreśla się:

2) w § 6 skreśla się wyrazy: „(szefa lotnisk)";

3) w § 8 skreśla się ustęp 2;

4) w § 10 ust. 3 i 4 skreśla się wyrazy „(szef lotnisk)".

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 marca 1948 r.

Nr I. 1-27-3-48.

Przedruk.

73

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 20 stycznia 1937 r. w sprawie rezerwy stałej materiałów nawierzchni żelaznej.

(przedruk z „Dz. Urz. M. K. z 1938 r. Nr 18, poz. 180).

W sprawie materiałów nawierzchni żelaznej, które jako rezerwa stała powinny być odpowiednio rozmieszczone na odcinkach drogowych, Ministerstwo Komunikacji zarządza co następuje:

Materiały, stanowiące rezerwę stałą, mogą być użyte do ułożenia w tory w razie pęknięcia lub nagłego uszkodzenia danej części nawierzchni w sposób, zagrażający bezpieczeństwu ruchu. W innych zaś wypadkach, gdy potrzeba wymiany zużytej lub uszkodzonej części nie jest nagląca, materiały do wymiany nie mogą być brane ze stałej rezerwy, lecz powinny być przywożone na miejsce roboty ze składnicy.

W razie ułożenia w tory materiałów z rezerwy stałej w wskazanych wyżej nagłych wypadkach należy bezzwłocznie brak ten uzupełnić materiałami ze składnicy.

Dla każdego typu nawierzchni rezerwa stała powinna się składać z materiałów w następującej ilości:

Na 1 km toru głównego pojedyńczego lub na 3 km torów stacyjnych i bocznicowych należy mieć:

szyn normalnej długości —, po 1 sztuce i oprócz tego po jednej szynie skróconej odpowiedniej długości na każde 1000 m. łuków;

łubków — przy szynach 15 i 18-metrowych po 4 szt., przy szynach mniejszej długości po 6 szt.;

śrub — przy szynach 15 i 18-metrowych po 12 szt.. przy szynach mniejszej długości po 18 szt.;

pierścieni sprężynowych lub krążków — po 18 szt.;

podkładek — 4 szt., a jeżeli w danym typie są stosowane podkładki stykowe i pośrednie, to należy mieć 2 szt. podkładek stykowych i 4 szt. pośrednich;

haków lub wkrętów — po 40 szt.;
łapek — po 8 szt.;
śrub do łapek — po 8 sztuk;

Dla linii dwutorowych podane powyżej normy, dotyczące złączek. należy zwiększyć o 50%. Co do rezerwy szyn 1 km linii dwutorowej, winien być liczony za 2 km.

Na rezerwę stałą należy przeznaczać materiały stare użyteczne, przy czym szyny powinny odpowiadać długości i zużyciu szyn, leżących na danych odcinkach. Szyny te powinny być składane w pobliżu toru co dwa kilometry na drewnianych podstawkach, a złączki do nich — w najbliższym domku służby drogowej.

Złączki stanowiące rezerwę stałą dla torów stacyjnych, przechowuje się u torowych, przy czym dla odróżnienia przy nich umieszcza się tabliczkę z napisem „Stała rezerwa" i z wyszczególnieniem ilości i rodzaju materiału.

Każda Dyrekcja ponadto powinna przechowywać rezerwę stałą rozjazdów każdego typu w postaci pełnych kompletów i zapasowych części do nich.

Ilość pełnych kompletów rozjazdów winna wynosić w przybliżeniu 1% od ilości rozjazdów, leżących w bocznych torach stacyjnych, i 2% dla rozjazdów, leżących w torach głównych.

Do rezerwy mogą być wyznaczane rozjazdy z szyn odmiennych od leżących w torach pod warunkiem, aby ciężar ich był odpowiedni; naprzykład, wzamian rozjazdów typu 8 mogą być zaliczone do rezerwy rozjazdy typu S tego samego skosu i kierunku.

Rezerwa rozjazdów, obecnie nie wyrabianych powinna być stworzona z takichże rozjazdów, odzyskanych od wymiany i należycie naprawionych.

Dla rozjazdów specjalnych typów; leżących w torach w ilościach bardzo małych, rezerwa całych kompletów powinna być zamieniona na rezerwę poszczególnych zapasowych części do tych rozjazdów.

Rezerwa stała pełnych kompletów rozjazdów zasadniczo powinna być magazynowana w dyrekcyjnych składnicach służby drogowej. Według uznania Dyrekcji część tej rezerwy może być magazynowana również na większych węzłowych stacjach.

Rezerwa stała zapasowych części do rozjazdów oblicza się w procentach od całej ilości ich, znajdującej się w ułożonych na Oddziale rozjazdach, mianowicie:

a) iglice łukowe i proste z właściwymi opornicami — 3%

b) krzyżownice — 1%

c) szyny łączące, szyny dziobowe, szyny skrzydłowe, kierownice i ściągi — 1%

d) osady iglic czopowe — 4%

e) płyty i podkładki każdego rodzaju, wkładki, opórki, łubki, koziołki, siodełka ślizgowe —½%

f) rozmaite drobne części:
- wkręty — 1%
- śruby — 5%
- łapki —½%
- nity, płytki płaskie, klinowe i inne — 1%

g) części do zamku hakowatego — 3%

Zapasowe części rozjazdów powinny być magazynowane w składnicach odcinków drogowych na węzłowych stacjach z takim wyrachowaniem, aby w czasie najkrótszym mogły być w razie potrzeby dostarczone na stacje pośrednie, gdzie zapasowe części rozjazdów przechowywane nie będą.

Jeżeliby ze względu na różnorodność typów rozjazdów wskazane ilości zapasowych części rozjazdów nie były wystarczające, to na umotywowane wystąpienie Dyrekcji ilości mogą być przez Ministerstwo Komunikacji powiększone.

W miejscach, gdzie będą przechowywane jako rezerwa stała komplety rozjazdów i zapasowe części do rozjazdów, należy umieścić tabliczki z odpowiednim napisem. Materiały do rezerwy stałej rozjazdów i ich zapasowych części powinny być w miarę możności stare użyteczne.

Z wydaniem niniejszego zarządzenia tracą moc okólniki Nr V-7350-22 z dn. 5 stycznia 1923 r, i Nr V-2-11703-29 z dnia 13 grudnia 1929 r.

Adres Redakcji: Ministerstwo Komunikacji ul. Chałubińskiego 4, Departament Organizacyjno-Prawny (Wydział Organizacyjno-Ustawodawczy). Telefon wew. M. K. Nr 312.
Adres Administracji: Administracja Wydawnictw Ministerstwa Komunikacji, ul. Chałubińskiego 4.
Konto czekowe P.K.O. Nr I-658. — Telef. wew. M. K. Nr 337.

Do nabycia w Administracji Wydawnictw M. K., w Składnicach taryfowych D. O. K. P. i C. B. T. R. Z. w Bydgoszczy. Prenumeratę wpłaca się z góry przed rozpoczęciem kwartału, półrocza lub roku. Reklamacje z powodu nieotrzymania pojedyńczych numerów Dz. Urz. M. K. wnosi się do właściwych urzędów pocztowych, najpóźniej 3-go dnia po otrzymaniu następnego z kolei numeru Dziennika. Reklamacji spóźnionych lub wniesionych w sposób niewłaściwy nie uwzględnia się.

Warunki prenumeraty: Prenumerata wynosi w Kraju:
Kwartalnie zł 150, półrocznie 300 zł, rocznie 600 zł. Cena każdego numeru zł 35.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

Zakłady Graficzne Ministerstwa Komunikacji w Warszawie, Chałubińskiego Nr 4.